

האשה רבה פרק עשירי יבמות

צב

עין משפט
ג' מצוה

מא א מיי ס"י מהלכות
גירושין הלכה כ'
וה"ו מהלכות איסורי
ביאה הלכה כ' עו"ש ע'
א"ה"ע סימן מו סעיף ט'
וסימן קטט סעיף ט'
מב ב מיי ס"ה מהל'
שנגות הלכה ס'
ופ"ד ט"ז הלכה ג'
מב ג ד מיי ט"ז מהל'
הלכה ג'
מד ה ו מיי ט"ז מהל'
הלכה ג'
מה ח מיי ט"ז מהל'
יבום הלכה יט סעיף
לאוין פ"ג עו"ש ע"ג
סימן קטט סעיף ג'
מו מ מיי ט"ז מהלכה יט
סעיף ט'
מו י עו"ש ע"ג סימן
י' סעיף ג'
מח כ מיי ס"י מהלכות
גירושין הלכה ו'
סעיף ע"ג עו"ש ע"ג
סעיף נח וסימן ק'
ט"ז ע"ג
מכ ל מיי ס"ג מהל'
יבום הלכה יט'
נב מ מיי ט"ז מהלכות
גירושין הלכה ו'
פ"ג עו"ש ע"ג סימן
קטט סעיף ג'

תוספות ישנים
ש"ס לכה לטון מהלכות
כדלמדין תוס' ס"ה
מספר קטני. תימה למה
אין למו כותבים עתה לטני
המלך והוא כותבים לנדיחות
שולש. ויש לומר משום
שורגלו בשטרות לנדיחות
עולם הורגלו מני בנישין:
והאחרון אינו ממוז.
וא"ת והמאי אינו ממוז
כדלעיל מעטע קנס דהא
לעיל א מ כ"ג דבי
תגרסה מן הראשון הוא
ממוז מן השני מעטע
קנס וי"ל דר"ל הכא
אינו ממוז מדלוריתא
אלא מדרבנן הוא ממוז:
וברתקדשה וכל כעלה
מוסרת לחזק לו. וה"ה
דביא לשני א"ה גרסה
הראשון הראשון ואינו שוין
דבמו דמאי ל' ח' ו' ו'
לראשון א"ה גרסה השני
כך מוסרת לחזק לשני
א"ה גרסה הראשון:

כל קלא דבחר נשואין לא חיישין. י"מ דוקא דילא קול שחלח
הנשואין היו באיסור דלקלא כי האי לא חיישין דמדעבד
נשואין מסתמא דיקו בה במלחא ושקר הוה אבל במאי דהוה אחר
נשואין אחרין שפיר בקלא ולפי זה אחי שפיר הוה דלעיל

(דף נד:) ור"י דאי איפשר לומר כן
דבהרי"א אמרינן בנישין (דף פ"ה. וס')
דבכל ענין לא חיישין גבי כחב גט
לאשמו והיא יושבת ומשמטתו תאל
והדבר לריבדדיקה ופריך עלה והאמר
רב גשי כל קלא דבחר נשואין לא
חיישין והיה דרוכל דלעיל דכפ"י לעיל
(דף נד: ד"ה אמר): **ואמר** לה מת
בעליך והדר מה צריך כ"הולד הראשון
והאחרון ממוז. אמר ר"י דראשון
היינו לפני שמועה והאחרון אחר
שמועה כי היה דסיפא כדמפרש
בגמ' דלון לפרש דלמסקלא דגמ' הוי
דהא מצעל ראשון ומצעל אחרון
דהיינו מיבס דקנסו נמי לאוסרה איבס
דהא ע"כ האי ממוז דהכא מדלוריתא
קאמר כמו שאפרש ומיבס לא הוי
ממוז מדלוריתא אפילו לר"ע דמשוי
זוהי יבמה כזוהי דאשת איש לאוסרה
איבס דאפילו אשת איש לא מיתסרא
מדלוריתא ע"י טעות ואפילו מדרבנן
לא מיתסרא איבס הכא למאי דמוקי
לה לקמן (דף נד.) בברייתא דבש"י
הזמה וגט נמי לא צ"ע מאורו מן
השוק א"ס מתחלה נשאת בשני עדים
כמו שהיחה, מותרת לבעל א"ס היה
קיים: **אבל** חכמים אומרים אין
ממוז מיבמה. וז"ל הא משמע
בנישין דאפי' לרבנן הוי ממוז מיבמה
לשוק דבפרק הורק (גיטין דף ט' ע"ב) וס'
בעי הש"ס אמשנה לכל עריות
שאמרו (ה) לרשותן מותרות נישאו
אין זני לא לימא תיבוי קיובתא
לרב המטעא ובנישואין דוקא משום
דמיחלפא

הדיוט חייבת בקרבן על כל ביאה וביאה דברי ר' אלעזר וחכ"א 'קרבן אחד
על הכל ומודים חכמים לר' אלעזר 'שאם נשאת לחמשה בני אדם שחייבת
בקרבן על כל אחד ואחד הואיל וגופין מוחלקין: **מתני'** 'האשה שהלך
בעלה ובנה למדינת הים ובאו ואמרו לה מת בעליך ואח"כ מת בנך ונשאת
ואור כך אמרו לה חילוף היו הדברים תצא והולד ראשון ואחרון ממוז* אמרו
לה מת בנך ואח"כ מת בעליך ונתייבמה ואח"כ אמרו לה חילוף היו הדברים
תצא והולד ראשון ואחרון ממוז: 'אמרו לה מת בעליך וניסת ואח"כ אמרו לה
קיים היה ומת תצא והולד ראשון ממוז והאחרון אינו ממוז: *אמרו לה מת
בעליך ונתקדשה ואור כך בא בעלה מותרת לחזור לו אע"פ שנתן לה אחרון
גט לא פסלה מן הבהונה את זו דרש רבי אלעזר בן מתיא 'אשה גרושה
מאישה ולא מאיש שאינו אישה: **גמ'** מאי ראשון ומאי אחרון אילימא 'ראשון
לפני שמועה ואחרון לאחר שמועה ליתני הולד ממוז משום דקבעי למיתני
סיפא אמרו לה מת בעליך ונשאת ואח"כ אל קיים היה ומת הראשון ממוז
והאחרון אינו ממוז תנא נמי רישא ראשון ואחרון ממוז ת"ד *או דברי ר"ע
שהיה אומר אין קדושין תופסין בחיבי לאוין אבל חכמים אומרים אין ממוז
מיבמה ולימא אין ממוז מחייבי לאוין האי תנא דר"ע הוא דאמר
מחייבי לאוין דשאר הוי ממוז מחייבי לאוין גרידי לא הוי ממוז אמר רב יהודה
אמר

החולץ (ע"ל מ"ט.) אליבא דר"ע דאמר יש ממוז מחייבי לאוין דשאר דמחמת קורבה כגון אנטס אביו לר' יהודה דאמר קאי עלה בלאו כפ' טשאין
(לקמן נ"ז.) ובגון טשא את חלולתו דקאי עלה בלא יבנה (דברים כה) ולאו דקורבא הוא הוי ממוז: מסייבי לאוין גרידי. כגון יבמה לשוק ודומה לה:
בפנימינו

כל קלא דבחר נשואין. כגון כהן ששאל אשה ואח"כ יאל עליה קול
גרושה או זונה: **בין דאחאי לב"ד ושירין לה**. הואיל והולכה לכה
לב"ד להסירה אלמא בתי הוה מספקין ליה קודם נשואין והלכך כמי
שילא הקול מאותה שעה דמי קמ"ל: הוורו בים דין ששקעה תמס.
בשבת והסירו לעשות מלאכה: אין זו
תורה אור

"כל קלא דבחר נשואין לא חיישין מהו
דתימא הואיל ואתאי לבי דינא ושירין (6)
בקלא דקמי נשואין דמי ותיחסר קמ"ל: ניסת
ע"פ ב"ד תצא וכו': אמר ועירי ליתא למתני'
מתני בי מדרשא דתני בי מדרשא 'הורו
בית דין ששקעה חמה ולבסוף זרחה אין זו
הוראה אלא טעות ורב נחמן אמר הוראה היא
א"ר נחמן תדע דהוראה היא דבכל התורה
כולה עד אחד לא מהימן והכא מהימן מ"ט
לאו משום דהוראה היא אמר רבא תדע
דטעות הוא דאילו הורו ב"ד בחלב וברם
להיתירא והדר הוה מעמא לאיסורא כי הדרי
ואמרי להיתירא לא משגחנן להו ואילו היבא
דאתא עד אחד שרינא אתו תרי אסרנא כי
הדר אתא עד אחרנא שרינן לה מ"ט לאו
משום דטעות הוא ואף ר' אליעזר סבר דטעות
היא דתניא ר' אליעזר אומר *יקוב הדין את
הדר ותביא חטאת שמינהא אמרת בשלמא
דטעות הוא משום הכי מתיא קרבן אלא אי
אמרת דהוראה היא אמאי מתיא קרבן ודלמא
קסבר ר' אליעזר יחיד שעשה בהוראת ב"ד
חייב א"כ מה יקוב הדין את ההר: הורוה ב"ד
להנשא בו: מאי קלקלה ר' אליעזר אומר
'זינתה ר' יוחנן אמר אלמנה לכהן גדול גרושה
וחלוצה לכהן הדיוט מאן דאמר זינתה כל
שכן אלמנה לכהן גדול מאן דאמר אלמנה
לכהן גדול אבל זינתה לא מ"ט [דאמרה]
אתון הוא (3) דשוייתין פנויה תניא כוותיה דר'
יוחנן 'הורוה ב"ד להנשא והלכה וקלקלה
כגון אלמנה לכהן גדול גרושה וחלוצה לכהן

הדיוט חייבת בקרבן על כל ביאה וביאה דברי ר' אלעזר וחכ"א 'קרבן אחד
על הכל ומודים חכמים לר' אלעזר 'שאם נשאת לחמשה בני אדם שחייבת
בקרבן על כל אחד ואחד הואיל וגופין מוחלקין: **מתני'** 'האשה שהלך
בעלה ובנה למדינת הים ובאו ואמרו לה מת בעליך ואח"כ מת בנך ונשאת
ואור כך אמרו לה חילוף היו הדברים תצא והולד ראשון ואחרון ממוז* אמרו
לה מת בנך ואח"כ מת בעליך ונתייבמה ואח"כ אמרו לה חילוף היו הדברים
תצא והולד ראשון ואחרון ממוז: 'אמרו לה מת בעליך וניסת ואח"כ אמרו לה
קיים היה ומת תצא והולד ראשון ממוז והאחרון אינו ממוז: *אמרו לה מת
בעליך ונתקדשה ואור כך בא בעלה מותרת לחזור לו אע"פ שנתן לה אחרון
גט לא פסלה מן הבהונה את זו דרש רבי אלעזר בן מתיא 'אשה גרושה
מאישה ולא מאיש שאינו אישה: **גמ'** מאי ראשון ומאי אחרון אילימא 'ראשון
לפני שמועה ואחרון לאחר שמועה ליתני הולד ממוז משום דקבעי למיתני
סיפא אמרו לה מת בעליך ונשאת ואח"כ אל קיים היה ומת הראשון ממוז
והאחרון אינו ממוז תנא נמי רישא ראשון ואחרון ממוז ת"ד *או דברי ר"ע
שהיה אומר אין קדושין תופסין בחיבי לאוין אבל חכמים אומרים אין ממוז
מיבמה ולימא אין ממוז מחייבי לאוין האי תנא דר"ע הוא דאמר
מחייבי לאוין דשאר הוי ממוז מחייבי לאוין גרידי לא הוי ממוז אמר רב יהודה
אמר

החולץ (ע"ל מ"ט.) אליבא דר"ע דאמר יש ממוז מחייבי לאוין דשאר דמחמת קורבה כגון אנטס אביו לר' יהודה דאמר קאי עלה בלאו כפ' טשאין
(לקמן נ"ז.) ובגון טשא את חלולתו דקאי עלה בלא יבנה (דברים כה) ולאו דקורבא הוא הוי ממוז: מסייבי לאוין גרידי. כגון יבמה לשוק ודומה לה:
בפנימינו

גיטין פ"ה. ס"ה. ס"ט.

הגהות הב"ח
(6) נ"ט' ושירין לה קלא:
(3) שם דלמיה אשון:
הוא דשוייתין אשון:
(2) רש"י ד"ה כ"ט
אלמנה לכהן גדול דלמיה:
(ד) ר"ה האי תנא וכו'
ממוז מן ס"ד ואח"כ
מ"ה כך תנא דבי ר"ע
הוא וכו' דקורבא הוא
דבוי ממוז: (5) תוס'
ד"ה אכל וכו' דכל פריית
שאמרו פטירות לרשותן
נישאו אין:

[פסחים נ"ז]

[ג' אלעזר]

[תוספתא ס"ה]

[לקמן ג'ג]

גיטין פ"ה. ע"ג. ע"ד.

[ע"ל י' ע"ג
ותוספתא ס"ה]